

Høringsuttalelse til fremtidens oppvekststruktur

Denne høringsuttalelsen er skrevet av ansatte i helsestasjons- og skolehelsetjenesten i Rana kommune. Norsk sykepleierforbund, NSF, har for tiden ikke hovedtillitsvalgt i kommunen. Uttalelsen sendes derfor direkte fra tjenesten.

Barnets beste i sentrum: En trygg og helsefremmende oppvekst for alle barn i Rana

Helsestasjons- og skolehelsetjenesten i Rana kommune har et tydelig mandat: å fremme helse, forebygge sykdom og bidra til gode oppvekstsvilkår for barn og unge i alderen 0–20 år. Vi ønsker å understreke betydningen av å sette barnets beste i sentrum når fremtidens oppvekststruktur skal besluttes. Dette innebærer å ivareta barns behov for trygghet, stabilitet og utvikling, både i hverdagen og i overgangssituasjoner.

Familietjenesten: En uvurderlig ressurs

Hva skjer med familiene som trenger ekstra støtte dersom familietjenesten reduseres eller legges ned? Familietjenesten spiller en avgjørende rolle i å støtte sårbare familier og forebygge alvorlige utfordringer som omsorgssvikt, vold og psykiske helseproblemer.

Familietjenesten er en sentral aktør i arbeidet med å støtte sårbare barn og familier. Dersom denne tjenesten reduseres eller legges ned, vil det kunne føre til økt press på andre tjenester, som helsestasjon- og skolehelsetjenesten (inkludert flyktningehelsetjenesten og jordmortjenesten), samt barnevernstjenesten. Dette kan igjen gå utover det helsefremmende og forebyggende arbeidet som er avgjørende for å sikre tidlig innsats. Det er viktig å vurdere hvordan en eventuell omstrukturering kan påvirke helheten i tilbudet til barn og familier.

Trygghet i overgangssituasjoner

Barn er sensitive for endringer i sine nærmiljøer og rutiner. Nedleggelse av skoler og barnehager kan skape usikkerhet og uro, både for barna og deres familier. For sårbare barn kan slike endringer være spesielt krevende. Det er derfor avgjørende at kommunen

har en plan for hvordan gode overganger skal sikres, slik at barna opplever stabilitet og trygghet i hverdagen.

Psykisk helse: En investering i fremtiden

Helsetasjons- og skolehelsetjenesten har en unik mulighet til å fremme psykisk helse og forebygge problemer før de vokser seg store, hos både barnet og deres familie. Tidlig innsats er ikke bare en investering i barnas fremtid, men i hele samfunnets bærekraft.

Psykiske helseutfordringer er blant de største problemområdene for barn og unge i dag. Tidlig innsats og lavterskeltilbud, som elevenes mulighet til å oppsøke helsesykepleier på skolen, er avgjørende for å sikre at barn og unge får den støtten de trenger. Ressurser til å kunne kartlegge og avdekke dersom omsorgspersonene har psykiske utfordringer er viktig for å kunne komme i posisjon tidlig nok. Det er viktig at dette arbeidet prioriteres, også i en tid med omstilling. Dersom tilbudet i familietjenesten reduseres eller legges ned, er vi bekymret for om vi kommer til å ha nok ressurser igjen til å også kunne gi barn og unge det tilbudet de trenger.

Skolemiljøet

Skolen er barnas arbeidsmiljø, og både det fysiske og psykososiale miljøet har stor betydning for deres trivsel og helse. Et godt skolemiljø handler ikke bare om faglige prestasjoner, men også om hvordan barna har det i hverdagen. For elever med spesielle behov er det særlig viktig at skolen tilrettelegger for mestring og deltakelse. En oppvekststruktur som sikrer dette, vil bidra til å utjevne sosiale helseforskjeller og fremme trivsel for alle elever.

Transport og fritid

En konsekvens av skolenedleggelse kan være at barn må bruke mer tid på transport til og fra skolen. Dette kan gå utover lek, fritidsaktiviteter og sosialt samspill, som er viktige elementer i barns utvikling og helse. Lang reisevei kan også føre til praktiske utfordringer for familiene og økt risiko for at barn opplever utrygghet på skoleveien. Det er viktig at kommunen vurderer hvordan slike konsekvenser kan minimeres.

Barns rett til medvirkning

Barn har rett til å bli hørt i saker som angår dem. Elevrådene i Rana har uttrykt bekymringer knyttet til større klasser, tap av vennskap og lengre skolevei. Disse

innspillene viser hvor viktig det er å ta barnas perspektiv på alvor. Barnets beste må ligge til grunn for alle beslutninger, og deres stemmer må tas med i vurderingene.

Forebygging og helsefremming: En langsiktig gevinst

Forebygging og helsefremming har en verdi som strekker seg langt utover økonomiske gevinster på kort sikt. Tidlig innsats kan bidra til å redusere utfordringer som skolefravær, psykiske helseproblemer og atferdsvansker. Ved å prioritere tiltak som fremmer helse og trivsel, investerer kommunen i et sunnere og mer robust samfunn på lang sikt.

Til politikerne i Rana kommune

Vi oppfordrer politikerne til å vurdere de langsiktige konsekvensene av sine beslutninger – barnas behov for trygghet, stabilitet og utvikling må ligge til grunn. Dette innebærer å sikre gode overganger, tilstrekkelig bemanning og et godt oppvekstmiljø for alle. Vi ber om at barnas stemmer blir hørt, og at deres behov blir satt i sentrum i alle beslutninger som tas.

Rana kommune må satse på og videreutvikle de tjenestene som fungerer, fremfor å legge de ned. En trygg barndom varer hele livet, og trygge barn lærer best. Vi håper Rana kommune viser at vi investerer i barnas fremtid.

Med vennlig hilsen,

Helsestasjons- og skolehelsetjenesten, Rana kommune